

ارائه الگوی پارادایمی توسعه منابع مالی المپیادهای ورزشی دانش‌آموزی

سیدکریم حسینی^۱، معصومه کلاته سیفری^{۲*}، حمیدرضا میرصفیان^۳

۱- کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

۲- دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

۳- دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

(دریافت: ۱۴۰۱/۰۴/۳۰ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۵/۱۰)

چکیده

یکی از طرح‌های معاونت تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش، المپیادهای ورزشی مدارس است که برای دستیابی به مزایا و اهداف موردنظر بیشتری در این طرح، نیاز به توسعه و تأمین منابع مالی دولتی و نیز بخش‌های دیگر دارد. لذا هدف از این پژوهش ارائه الگویی در جهت توسعه منابع مالی المپیادهای ورزشی مدارس است. پژوهش حاضر از نوع کاربردی و از نظر اهداف، تحقیقی اکتشافی است. از نظر حضور داده‌ها، از نوع تحقیقات نظری و از نظر جست‌وجوی داده‌ها، از نوع تحقیقات کیفی است. در این پژوهش از رویکرد نظریه داده‌بنیاد و از روش اشتراوس و کوربین در جهت ارائه الگوی پژوهش استفاده شد. جامعه آماری و نمونه‌ها از بین مدیران، معاونان، دبیران تربیت بدنی، کارشناسان تربیت بدنی ادارات آموزش و پرورش و مسئولان اجرایی المپیادها بودند. انتخاب نمونه‌ها به صورت هدفمند و در ادامه به روش گلوله‌برفی تا رسیدن به اشباع نظری پیش رفت. ابزار گردآوری داده‌ها، در روش میدانی: مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند و در روش کتابخانه‌ای: فیش‌برداری، تدوین ادبیات و چارچوب نظری بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی برای رسیدن به مفاهیم، مقوله‌ها، عوامل و قضایای نهایی بهره گرفته شد. در این پژوهش، از بین ۲۱ مقوله و ۲۱۸ مفهومی که از مصاحبه‌ها استخراج شد ۵ مقوله و ۳۹ مفهوم در قالب شرایط علی، ۷ مقوله و ۳۰ مفهوم در قالب شرایط زمینه و بستر، ۶ مقوله و ۳۳ مفهوم در قالب شرایط مداخله‌گر، ۶ مقوله و ۳۳ مفهوم در قالب راهبردها و ۶ مقوله و ۳۶ مفهوم در قالب پیامدها قرار گرفتند که از نتایج و پیامدهای موردانتظار الگو: افزایش توجه معنوی و مالی مسئولان، افزایش منابع مالی طرح، مشارکت بیشتر بخش خصوصی، نظام مدیریتی و برنامه‌ریزی تقویت‌شده، ارتقای یافتگی کمی و کیفی فضا و تجهیزات ورزشی و تحقق هرچه بیشتر اهداف طرح المپیاد ورزشی را می‌توان نام برد.

واژه‌های کلیدی: الگو، توسعه منابع، منابع مالی، المپیادهای ورزشی.

مقدمه

ورزش یکی از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه و پیشرفت هر کشوری است (حبیب‌نیارمی و همکاران، ۱۳۹۵). از مهم‌ترین سازمان‌های مسئول در امر تعلیم و تربیت، وزارت آموزش و پرورش است که نقش اساسی در رسیدن به اهداف فردی و اجتماعی برعهده دارد و فرصتی جهت شکوفایی استعدادهای انسانی ایجاد می‌کند (پاهنگ و همکاران، ۱۳۹۶). به نظر می‌رسد توجه و سرمایه‌گذاری در وزارت آموزش و پرورش، مؤثرترین روش برای ترویج و توسعه ورزش در جامعه است. وزارت آموزش و پرورش نقش پررنگی در استعدادیابی ورزش قهرمانی ایفا می‌کند. پویایی و اثربخشی^۱ و تحرک و شادابی در جامعه از مدرسه شروع می‌شود. تربیت بدنی در مدارس، فرایندی آموزشی که به کسب سلامت جسمانی و به حداکثر رساندن فعالیت‌های بدنی منجر می‌شود. مهم‌ترین طرح و برنامه معاونت تربیت بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش، المپیاد ورزشی^۲ درون‌مدرسه‌ای است که از سال تحصیلی ۱۳۹۳ در مدارس در حال برگزاری است (ایسنا، ۱۵). تربیت بدنی و ورزش در مدارس همیشه موضوعی بحث‌برانگیز برای معلمان و مربیان فعال ورزشی و حتی اولیای دانش‌آموزان بوده که هنوز جایگاه خود را در بین برنامه‌های درسی پیدا نکرده است (کریمی، ۱۳۸۹). موضوع تأمین مالی آموزش و پرورش بحرانی جدی در سراسر جهان است. برای اثربخشی و کارایی طرح‌های معاونت تربیت بدنی در مدارس ایران، کمبود بودجه و منابع مالی، از مهم‌ترین مشکلات است. در صورت استمرار تخصیص ناکافی منابع دولتی به آموزش و پرورش این سازمان در انجام رسالت خود و تحقق اهدافش با مشکلات و محدودیت‌های مالی جدی مواجه می‌شود (عباسی و پاکاری، ۱۳۹۵). سنگ بزرگ پیش‌روی ارتقای نظام آموزشی، مشکلات مالی است. تعداد زیاد کارمندان آموزش و پرورش (حدوداً یک میلیون)، حدود ۴۰ درصد کل کارمندان دولت و تعداد ۱۵ میلیون دانش‌آموز، بار مالی زیادی بر دوش دولت می‌گذارد. در نتیجه بودجه‌های تخصیصی را نمی‌توانیم برای آموزش و پرورش بالنده و مطلوب، کافی بدانیم (رافعی و آخوندی، ۱۳۹۰). از جمله ضعف‌ها و مشکلاتی که المپیادهای ورزشی با آن روبه‌رو هستند می‌توان به، تخصیص نیافتن اعتبارات، کمبود امکانات و تجهیزات، پرداخت نشدن حق‌الزحمه به مجریان، مشارکت ضعیف انجمن و اولیا و مربیان، نبود حمایت مادی و معنوی از استعدادهای کشف‌شده، تجلیل ضعیف و کم‌رنگ از مدال‌آوران و قهرمانان، پوشش خبری ضعیف المپیاد و از جمله تهدیدها می‌توان به، الگوی نامناسب امکانات و زیرساخت‌ها، حمایت نشدن از جانب کارخانه‌جات صنعتی به‌عنوان حامی، بی‌توجهی رسانه‌های استانی، بی‌رغبتی اداره کل

1. Effective
2. Sport olympiad

ورزش و جوانان در همکاری با مجریان طرح، نام برد (نظری، ۱۳۹۶). مدیران مدارس در صورتی که نتوانند از عهده مدیریت مسائل مالی برآیند با مشکلاتی از جمله تحقق نیافتن برنامه‌ها، فعالیت‌های ورزشی، المپیادهای ورزشی دانش‌آموزی روبه‌رو می‌شوند. اگر ورزش مدارس رونق نگیرد به مشکلاتی از نظر جسمانی، بروز چاقی، اضافه وزن، عدم تحرک و به همراه تغذیه فست فودی، دست‌به‌دست هم باعث این می‌شود که نه قهرمانی دانش‌آموزی را شاهد باشیم و نه در آینده پدران و مادرانی بانشاط و سالم از لحاظ روحی و جسمی داشته باشیم. یکی دیگر از مسائلی که امروزه در پی عدم توجه به ورزش در مدارس در حال رواج و ایجاد خطر برای دانش‌آموزان است، مسئله استعمال مواد مخدر و پیامدهای روحی و جسمی آن است که می‌بایست مورد توجه ویژه قرار گیرد. بخش اعظم اهداف تعلیم و تربیت با شرکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های حرکتی محقق می‌شود و تربیت بدنی از درس‌های مهم اکثر کشورهاست و همیشه در پی اصلاح و بازنگری است که این امر یک رویکرد راهبردی^۱ را می‌طلبد (جوادی‌پور و همکاران، ۱۳۸۵). لذا یکی از رویکردهای مهم و راهبردی، رویکرد توجه به تأمین منابع مالی جهت پیش‌برد اهداف تربیت بدنی در مدارس است. توجه به رویکرد مدرسه‌محور، می‌طلبد که مدیران در زمینه تأمین منابع مالی خبره باشند؛ دلیلی دیگر بر اهمیت موضوع است. در مقدمه آیین‌نامه اجرایی مدارس درباره اهمیت و نقش آموزش و پرورش در توسعه زندگی فردی و اجتماعی دانش‌آموزان در جهت مقابله با محدودیت‌های مالی و امکانات، جهت اداره مدارس، به مدرسه‌محوری و توسعه مشارکت همه‌بعدی و تفویض اختیار به مدارس برای تحقق اهداف تعلیم و تربیت، تأکید شده است. (مقدمه آیین‌نامه اجرایی مدارس، ص. ۱۳). با توجه به عنوان مقاله، نگاهی به کلیدواژه‌های مقاله می‌اندازیم. الگو^۲، نمایش نظری و ساده‌شده از جهان واقعی است (سایت پژوه: ۱۶). پارادایم^۳ مجموعه‌ای از باورهای بنیادی و پیش‌فرض‌ها که راهنمای کنش شخصی و علمی پژوهش‌گر است که اصول نهایی یا اولیه پژوهش و آموزش را تعیین می‌کند (دانایی‌فر و همکاران، ۱۳۹۵). واژه توسعه^۴ در لغت، خروج از «لفافه» است. واژه توسعه از نظر لغوی در زبان انگلیسی، به معنی بسط یافتن، درک کردن، تکامل و پیشرفت است. امروزه مفهوم توسعه از دیدگاه اکثر صاحب‌نظران، همه ابعاد زندگی بشر را دربر می‌گیرد (محمدی، ۱۳۹۶). مدیریت مالی^۵ شامل وظایف و مسئولیت‌های سازمانی در مورد نوع، مقدار و ترکیب منابع مالی و مصارف مالی می‌شود (ارینا و ارینز^۶، ۲۰۱۵).

1. Strategic approach
2. Pattern
3. Paradigm
4. Development
5. Financil managment
6. Erina & Erins

المپاد ورزشی درون‌مدرسه‌ای، برگزاری بازی‌ها و مسابقات مختلف ورزشی در یک دوره زمانی مشخص از سال تحصیلی که با توجه به علایق دانش‌آموزان و امکانات مدرسه، ویژگی‌ها و شرایط اقلیمی منطقه و مناسبت‌های خاص به مرحله اجرا گذاشته می‌شود (حبیب نیارمی و همکاران، ۱۳۹۵). برخی از تعاریف آموزش و پرورش: از نظر محمدباقر هوشیار، آموزش و پرورش، مجموعه منظمی از اعمال و رفتار است؛ به بیان دیگر آموزش و پرورش فعل و انفعالی است میان دو قطب، آموزگار و فراگیر که متوجه هدفی و مستلزم برنامه‌ای است. جان دیویی^۱، آموزش و پرورش تکرار تجربه است، به منظور این که معنای تجربه گسترش پیدا کند و برای هدایت و کنترل تجربیات بعدی، فرد را بهتر قادر سازد. ژان - ژاک روسو^۲، آموزش و پرورش، هنر یا فنی است که به صورت راهنمایی یا حمایت نیروهای طبیعی و استعدادهای فراگیر (متربی) و با رعایت قوانین رشد طبیعی و با همکاری خود او برای زیستن تحقق می‌پذیرد. مدرسه، مکان آموزشی است که برای آموزش دانش‌آموزان، تحت رهبری معلمان طراحی شده است. در زبان امروزی به مکان‌های آموزشی پایین‌تر از سطح آموزش عالی، که آموزش عمومی در آن‌ها صورت می‌گیرد، گفته می‌شود.

در پژوهشی با هدف ارزیابی تأمین منابع مالی آموزش عالی در کشورهای اروپای مرکزی و شرقی^۳ (CEE) توسط ارینا^۴ و ارینز^۵ (۲۰۱۵) انجام شد که در مقاله رسته‌مقدم و نادری (۱۳۹۴) آمده، تفاوت‌های مدل‌های تأمین منابع مالی در کشورهای مورد مطالعه، مورد بررسی قرار گرفته است. تفاوت در میزان حمایت مالی و هزینه‌های مربوط به شهریه در بین کشورهای مختلف شناسایی شده است.

در مقاله‌ای موزولا^۶ و موفولا^۷ (۲۰۱۶) در آفریقای جنوبی با عنوان «بودجه‌بندی^۸ به‌عنوان یک ابزار برای مدیریت مالی مدارس در آفریقای جنوبی»، برای کیفیت بخشی به آموزش در مدارس نیاز به منابع مالی است و کمبود منابع یک چالش است. برای تأمین مالی در وهله اول ذیع نفعان داخلی سازمان و بعداً حامیان خارجی سازمان را در نظر می‌گیرند. کریک پاتریک^۹ و همکاران (۲۰۱۸) در مقاله‌ای با عنوان «همکاری تجارت ورزشی و بازاریابی، در آموزش عالی» در

1. John Dewey
2. Rousseau
3. The Countries of Central and Eastern Europe
4. Erina
5. Erins
6. Mosala
7. Mofolo
8. Budgeting
9. Krikpatrick

دانشگاه جنوب شرقی، دریافتند که کسب‌وکار در زمینه ورزشی نیازمند آموزش‌های تخصصی است. رافعی و آخوندی (۱۳۹۰)، در مقاله‌ای تحت عنوان «تأمین مالی و ارتقای عملکرد صحیح آموزش و پرورش» به نتایجی از جمله این که والدین هرگاه از ارائه خدمات آموزشی بهتر، اطمینان حاصل کنند حاضر به پرداخت هزینه می‌شوند. برای همین مدارس با طرح جامع رتبه‌بندی مدارس، سنجیده و بر اساس رتبه مدارس، خانواده‌ها به مشارکت مالی بهتر مایل می‌شوند. نادری (۱۳۹۰) در تحقیقی، افزایش در منابع مالی را در کیفیت بخشی آموزش مؤثر می‌داند، ولی فقط این افزایش مالی کافی نیست، بلکه نحوه تخصیص منابع یا بودجه‌بندی منابع مالی نیز مهم است. حسینی و همکاران (۱۳۹۲) در تحقیقی با عنوان «شناسایی قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای استعدادیابی در ورزش جمهوری اسلامی ایران و تنگناها و چالش‌های فراروی آن» به نتایجی از جمله، آموزش و پرورش اصلی‌ترین نهاد مجری استعدادیابی است. دبیرستان‌های ورزشی در کشور برای پرورش نیروی متخصص ورزشی ایجاد شده‌اند، اما در مورد پرورش ورزشکار، فعالیت خاصی انجام نمی‌دهند. رسانه‌های جمعی اثر معناداری روی تغییر نگرش و رفتار مردم برای ورزش کردن دارند، اما ترجیح می‌دهند به دلیل سود اقتصادی به ترویج و نشر ورزش قهرمانی بپردازند. در تحقیقی قربانی (۱۳۹۳) دریافت که سرمایه‌گذاری در آموزش و پرورش از سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت به‌شمار می‌رود، اما نتایج مثبت فرهنگی و اجتماعی دارد و باعث توسعه و رشد اقتصادی کشور می‌شود. محمدی (۱۳۹۴) طی نوشته‌ای در شار نیوز به مقایسه تأمین منابع مالی مدارس در ایران و چند کشور پرداختند. و به دو سؤال، آیا تأمین بودجه و منابع موردنیاز مدارس، تنها باید از طریق دولت‌ها صورت گیرد؟ یا از طریق بخش خصوصی و تکیه بر مشارکت‌های بخش مردمی و عمومی انجام پذیرد؟ ایشان راهکار را در تعادل تأمین منابع هم در بخش دولتی و هم در بخش خصوصی با توجه به پژوهش‌ها و تحقیقات انجام گرفته در این زمینه می‌داند. حبیب‌نیامی و همکاران (۱۳۹۵) در مقاله‌ای با عنوان «شناسایی مشکلات و مزایای اجرای طرح المپیاد درون‌مدرسه‌ای»، از مزایای این طرح به هویت بخشی دبیران و درس تربیت بدنی، ایجاد رفتار اجتماعی، همکاری و مشارکت مسئولان مدرسه و والدین برای برگزاری المپیاد، اشاره کردند. نظری (۱۳۹۶) در مقاله‌ای با عنوان «تدوین مضامین راهبردی المپیاد ورزشی» به این نتایج رسیدند که لازمه توسعه المپیادهای ورزشی، توسعه زیرساخت‌ها و امکانات و کیفیت بخشی به برگزاری مسابقات ورزشی و ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان است. فغان‌پور و فرقانی‌اوزرودی (۱۳۹۷) در تحقیقی با عنوان «مقایسه مشارکت مدیران مدارس و والدین دانش‌آموزان در برگزاری المپیاد ورزشی، در استان مازندران» به نتایجی از جمله حمایت سیاست‌گذاران اجتماعی و بهداشت از آموزش‌های جسمانی، فرهنگ سازی فعالیت‌های جسمانی و تربیت بدنی در زندگی مردم و دانش‌آموزان و اشاره به اهداف این المپیادها از جمله همکاری داوطلبانه خانواده‌ها و دانش‌آموزان در تربیت بدنی و توسعه آن، داشتند. در تحقیقی نزدیک به

پژوهش حاضر، پاکدلان و همکاران (۱۴۰۰) با عنوان «راهکارهای توسعه منابع مالی ورزش دانش‌آموزی» ۲۷ راهکار شناسایی کردند که در قالب شش عامل اصلی دسته‌بندی شدند. چهار عامل: ظرفیت بودجه رسمی، ظرفیت‌های قانونی، مدیریت بودجه، و توسعه منابع انسانی، که مبتنی بر ظرفیت‌های داخل آموزش و پرورش و دو عامل: استفاده از خیران و جذب اسپانسر مبتنی بر استفاده از فرصت‌های موجود در خارج از آموزش و پرورش در جهت توسعه منابع مالی ورزش دانش‌آموزی نقش دارند.

هدف اصلی این پژوهش، ارائه الگوی پارادایمی توسعه منابع مالی المپیادهای ورزشی دانش‌آموزی است. در این مقاله محقق در پی پاسخ به این سؤال بود که، الگوی پارادایمی توسعه منابع مالی المپیادهای ورزشی دانش‌آموزی، چگونه است؟ در این تحقیق، محقق به دنبال رسیدن به الگویی مناسب بود، تا با ارائه این الگو، بهتر بتوان بر مشکلات تأمین و توسعه منابع مالی ورزشی در مدارس، اشراف داشته و در مقابله با آن، با ارائه راهبردهای مختلف برای جذب منابع مالی المپیادهای ورزشی مدارس، کمک‌حال مدیران، دبیران تربیت بدنی مدارس، در امر باکیفیت‌تر برگزار کردن و رسیدن به اهداف طرح المپیاد ورزشی، نقش مفیدی داشته باشند.

روش‌شناسی پژوهش

هدف در این پژوهش، در جهت افزایش و توسعه دادن منابع مالی طرح المپیاد ورزشی مدارس بود، لذا از نظر کاربرد، هدفی «توسعه‌ای» دارد و با توجه به این که به دنبال یافتن و کشف الگو و به دنبال راه‌حلی است از نظر اهداف ماهیتی، اکتشافی است. از نظر نوع جست‌وجوی داده‌ها، در این پژوهش که به دنبال توصیف مشکل و ارائه راه‌حلی بوده و به دنبال کمی سازی نبوده و از این نظر پژوهشی «کیفی» است. در قسمت پیشینه و ادبیات پژوهش، از جامعه آماری اسناد و تحقیقات انجام‌شده استفاده شد و در حوزه جامعه خبرگان، جامعه آماری از بین، مدیران، معاونان، کارشناسان تربیت بدنی ادارات، دبیران تربیت بدنی مدارس، مسئولان و دست‌اندرکاران ادارات و مناطق مختلف آموزش و پرورش، در طرح المپیادهای ورزشی دانش‌آموزی، هستند. در این پژوهش از ابزارهای مصاحبه نیمه‌ساختارمند، فیش‌برداری از اسناد و تحقیقات در رابطه با پژوهش و از رویکرد داده‌بنیاد، در جمع‌آوری داده‌ها و تجزیه و تحلیل محتوا استفاده شد. در ضمن در طراحی سؤال‌های مصاحبه از راهنمایی و کمک استاد راهنما و جهت روایی و پایایی آن‌ها از خبرگان علم تربیت بدنی و مدیریت ورزشی، استفاده شد. در جهت مصاحبه و جمع‌آوری داده با توجه به کیفی بودن آن، از روش نمونه‌گیری هدفمند (غیرتصادفی) در جهت رسیدن به جامعه مورد نظر، استفاده شد. نمونه‌گیری به صورت هدفمند به دنبال کسانی که در دسترس بودند و حاضر به پاسخ‌گویی به سؤالات مصاحبه بودند، انجام شد. حجم نمونه‌ها از بین افرادی که در اجرای المپیادهای ورزشی

دانش‌آموزی نقش داشتند، ده نفر بودند؛ یعنی بعد از یافتن نمونه‌های موردنظر و گرفتن مصاحبه و جمع‌آوری داده‌ها، به‌صورت نمونه‌گیری گلوله‌برفی عمل و از آن‌ها خواسته شد افراد دیگری را که دارای آن معیارها باشند به ما معرفی کنند و این کار تا اشباع نظری^۱، که از نفر هفتم به بعد پیش آمد، صورت گرفت. در این پژوهش برای ارائه الگو و مدلی نو، از یکی از مهم‌ترین استراتژی‌های تحقیقات کیفی، یعنی، از نظریه‌پردازی داده‌بنیاد^۲ استفاده شد. بنیان‌گذاران نظریه داده‌بنیاد، گلیزر^۳ (متولد ۱۹۳۰ م) و اشتراوس^۴ (۱۹۹۶-۱۹۱۶ م) بودند. نظریه داده‌بنیاد دارای سه رهیافت (مدل) است: الف) رهیافت اشتراوس و کوربین^۵ (نظام‌مند)؛ ب) رهیافت گلیزری (ظاهرشونده)^۶؛ ج) رهیافت چارمزی (ساخت‌گرایانه)^۷ (دانایی فر و همکاران، ۱۳۹۵).

در پژوهش حاضر از رهیافت اشتراوس و کوربین (نظام‌مند) استفاده شده است. در این پژوهش در جهت ارائه الگوی نهایی در حین دریافت داده‌ها از نمونه‌های هدفمند، هم‌زمان به تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز پرداخته شده و تا کفایت نظری و رسیدن به الگوی نهایی و مناسب به‌پیش رفته است. از سه فن: کدگذاری باز^۸، کدگذاری محوری^۹ و کدگذاری انتخابی در این پژوهش استفاده شد.

در این پژوهش، بعد از جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه‌ها و از مقالات و اسناد، با صرف وقت زیاد و مطالعه دقیق متون، در مرحله کدگذاری باز، ابتدا مصاحبه‌ها و اسناد، جداگانه کدهایی داده شد و از متونشان، نشانه‌هایی که از نظر معنا به هم نزدیک بودند، استخراج شده و به‌صورت مفاهیم^{۱۱} درآمده است و با تفسیر و تحلیل، از قرار دادن چندین مفهوم کنار هم و در ارتباط با هم، مقوله‌ها^{۱۲} شکل گرفت که برای الگوسازی و تئوری نهایی مقوله‌ها کاربرد دارند. در این پژوهش، در کدگذاری محوری، مقوله‌های یافت‌شده در کدگذاری باز، و از پیوند دادن مقوله‌ها، حول «محور» یک مقوله به‌عنوان «پدیده مرکزی» و بررسی این پدیده محوری پرداخته و دیگر

1. Theoretical saturation
2. Grounded theory
3. Glaser
4. Strauss
5. Corbin
6. Systematic
7. Emergent
8. Constructivist
9. Open coding
10. Axial coding
11. Concept
12. Category

مقوله‌ها نیز به آن ربط داده شد. این مقوله‌های دیگر عبارت‌اند از: ۱. مقوله یا پدیده محوری^۱؛ ۲. شرایط علی^۲؛ ۳. راهبردها^۳؛ ۴. زمینه^۴؛ ۵. شرایط مداخله‌گر^۵؛ ۶. پیامدها^۶ (دانایی فر و همکاران، ۱۳۹۵، ص. ۳). شرایط علی بر مقوله یا پدیده محوری اثر می‌گذارند، پدیده محوری و شرایط زمینه و مداخله‌گر بر راهبردها و همچنین راهبردها بر پیامدها اثر می‌گذارد.

در پژوهش حاضر، در مرحله کدگذاری انتخابی، با بررسی نظام‌مند روابط فی‌مابین مقوله‌ها با هم و مقوله محوری، و با بهبود یک‌پارچه‌سازی بین مقوله‌ها، به قضیه‌ها^۷، به ارائه الگو و نظریه منجر شد، که در بخش بعدی به تجزیه و تحلیل و نتایج به‌دست‌آمده پرداخته شد.

در دهه ۱۹۸۰ گوبا و لینکلن^۸ مفهوم «قابلیت اعتماد»^۹ را به‌عنوان معیاری برای جایگزینی روایی و پایایی مطرح کردند تا به کمک آن دقت علمی را در پژوهش کیفی مورد ارزیابی قرار دهند (دانایی فر و همکاران، ۱۳۹۵). این مفهوم از چهار عنصر تشکیل می‌شود، قابلیت اعتبار (روایی درونی)، قابلیت انتقال (روایی بیرونی)، قابلیت اتکا (پایایی) و قابلیت تأیید (عینیت). در این پژوهش، جهت تعیین اعتماد‌پذیری پژوهش و قابلیت اعتبار، از روش‌های معتبر در جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل داده‌ها، ارائه الگو و قضا یا استفاده شد و در جهت اعتبار سؤالات مصاحبه‌های نیمه‌ساختمند از استادان راهنما و افراد صاحب‌نظر کمک گرفته شد. در جهت قابلیت تأیید و عینیت مصاحبه‌های انجام‌شده، پاسخ‌های مصاحبه‌شونده‌ها به رؤیت آن‌ها رسید تا نشانی بر عینیت پژوهش نیز باشد و در نهایت الگو و قضایای به‌دست‌آمده به بررسی اعضای نخبه و صاحب‌نظر و شرکت‌کنندگان در پژوهش و مصاحبه، قرار گرفت.

مدت زمان انجام این پژوهش در بازه تیرماه ۱۳۹۷ تا خردادماه ۱۳۹۸ به‌عنوان پایان‌نامه و به مقاله درآوردن این پژوهش در تیرماه ۱۴۰۱ و مکان اجرای تحقیق در مدارس و ادارات آموزش و پرورش بوده است. ملاک انتخاب جامعه آماری میزان درگیری نمونه‌ها در طرح المپیاد ورزشی مدارس بوده و نیز با احترام و ایجاد اعتماد بین محقق و مصاحبه‌شونده‌ها صورت گرفته است.

1. Core category or phenomenon
2. Causal conditions
3. Strategies
4. Context conditions
5. Intervening conditions
6. Consequences
7. Proposition
8. Guba & Lincoln
9. Trustworthiness

نتایج پژوهش

یافته‌ها در کدگذاری باز، در این مرحله بعد از جمع‌آوری داده‌ها از ده نفر از جامعه هدفمان و رسیدن به اشباع نظری، داده‌ها در جدول‌هایی جداگانه برای هر مصاحبه‌شونده قرار گرفت و از دل هر مصاحبه، با بررسی طولانی، نکاتی که مشترک بودند به‌عنوان کدهای باز دریافت شدند و در جدول‌هایی قرار گرفتند که در ادامه از کنار هم قرار گرفتن چندین کد که در ارتباط باهم بودند به ۲۱۸ مورد از مفاهیم منجر شد. در مرحله دوم تجزیه و تحلیل، کدگذاری محوری قرار دارد. در این مرحله با صرف وقت بیشتر، تجزیه و تحلیل، مقایسه کدهای باز زیاد، یافتن ارتباطات مشترک و تجانس محتوایی بین مفاهیم، ارتباط بین طبقات نزدیک به هم، به بسط و گسترش طبقه محوری پرداخته شد. یعنی در این مرحله به «دسته‌بندی و مقایسه»^۱ داده‌ها پرداخته شد و در نهایت حاصل این مرحله از فرایند تحقیق، شکل‌گیری ۲۱ مقوله اصلی و محوری بود.

کدگذاری انتخابی (عوامل و قضایا)، در این مرحله، به قضایا و عواملی که بر پدیده محوری اثرگذارند، با ارتباط دادن مقوله‌هایی که از نظر محتوایی تجانس بیشتری با هم دارند، دریافت شد. در این پژوهش، از بین ۲۱ مقوله و ۲۱۸ مفهومی که از مصاحبه‌ها استخراج شد پنج مقوله و ۳۹ مفهوم در قالب شرایط علی: افزایش تسهیلات مالی دولت، ارتقای هم‌افزایی مالی دولتی و غیردولتی، توجه بیشتر وزارت آموزش و پرورش به این طرح، توجه به فضا و تجهیزات ورزشی، دست‌یابی بیشتر اهداف طرح المپیا و ورزشی؛ هفت مقوله و سی مفهوم در قالب شرایط زمینه و بستر: توجه و حمایت دولتی، جذابیت ساعات تربیت بدنی، علاقه‌مندی خانواده‌ها، وجود فضا در حد معقول، کثرت استعدادهای ورزش دانش‌آموزی، کمیّت و کیفیت دبیران تربیت بدنی، پتانسیل درآمدزایی المپیا و ورزشی؛ شش مقوله و ۳۳ مفهوم در قالب شرایط مداخله‌گر: وابستگی به منابع مالی دولتی، محدودیت‌های قانونی جهت حضور اسپانسرها، کم‌رنگ بودن استانداردهای فضا و تجهیزات، ضعف نظام مدیریتی و برنامه‌ریزی، ضعف در شناساندن اثرات طرح، ضعف در مدیریت انسانی فعال در طرح؛ ۶ مقوله و ۳۳ مفهوم در قالب راهبردها: تغییر در دیدگاه مسئولان، شناساندن هرچه بیشتر فواید طرح، تقویت نظام مدیریتی و برنامه‌ریزی، توسعه کمی و کیفی فضا و تجهیزات، تسهیل قوانین اسپانسری، تقویت نیروهای فعال در طرح و شش مقوله و ۳۶ مفهوم در قالب پیامدها: افزایش توجه معنوی و مالی مسئولان، افزایش منابع مالی طرح، مشارکت بیشتر بخش خصوصی، نظام مدیریتی و برنامه‌ریزی تقویت‌شده، ارتقای یافتگی کمی و کیفی فضا و تجهیزات، تحقق هرچه بیشتر اهداف طرح المپیا و ورزشی، قرارگرفته‌اند. که هر قضیه و عامل به

1. Categorizing and comparison

نحوی بر پدیده محوری ما اثرگذارند، هر کدام از شرایط در جدول‌هایی جداگانه قرار داده شد. در این پژوهش، مراحل پیشرفت از داده‌ها تا نظریه به‌مانند شکل ۱ است.

شکل ۱. مراحل پیشرفت از داده‌ها تا نظریه

مراحل دریافت مفاهیم از داده‌های مصاحبه تا مقوله‌ها و رسیدن به عوامل و قضایا دارای جدول‌های زیاد بوده که آوردن همه آن‌ها نیاز به تعداد صفحات بیشتری است، لذا خلاصه‌ای از مراحل در یک جدول و در جدول ۱ آورده شده است.

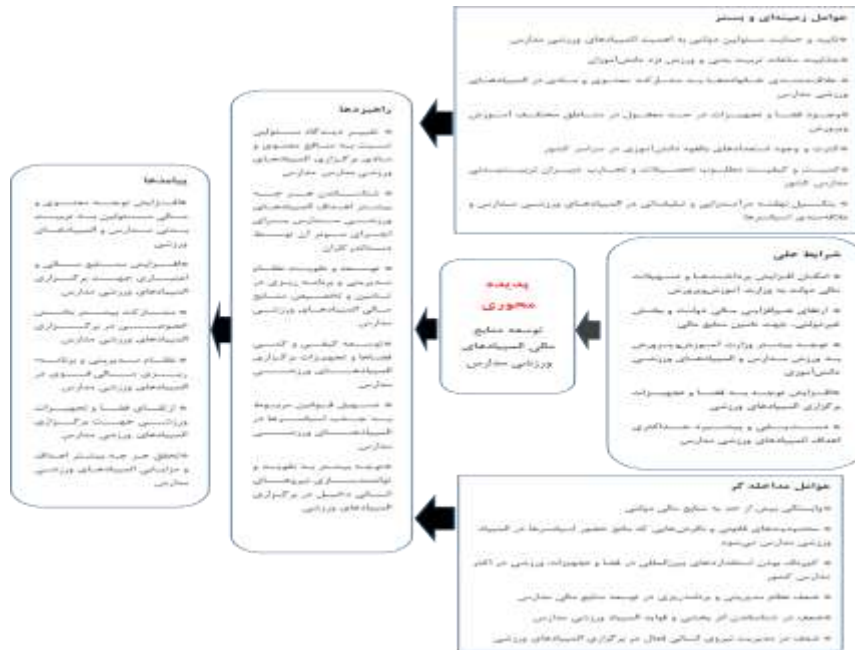
جدول ۱. خلاصه‌ای از روند رسیدن به قضایا

عوامل	مقوله‌ها	مفاهیم	داده‌های دریافتی از مصاحبه‌ها
شرایط علی	*امکان افزایش پرداخت‌ها و تسهیلات مالی دولت به وزارت آموزش و پرورش	*توسعه منابع مالی آموزش و پرورش *توسعه آموزش و پرورش *توجه مالی دولت به المپیاد ورزشی	* توسعه بیشتر اهداف المپیادهای ورزشی، با توسعه مالی مناسب دولتی، به توسعه آموزش و پرورش منجر می‌شود. * افزایش توجه مالی دولت و به‌خصوص معاونت سلامت و تندرستی وزارت آموزش و پرورش به المپیاد ورزشی
زمینه و بستر	*جذابیت ساعات تربیت بدنی و ورزش نزد دانش‌آموزان * کثرت و وجود استعداد ورزشی دانش‌آموزی	*اهمیت ساعت درس تربیت بدنی *تقویت روحیه مشارکتی و اجتماعی *ایجاد نشاط و شادی * دیده شدن به‌عنوان استعداد ورزشی	*ساعات تربیت بدنی مدارس زمینه‌ای مناسب برای پیشرفت دانش‌آموزان در ابعاد روحی و جسمی است. * تشویق به مشارکت دانش‌آموزان در مسابقات ورزشی و المپیادهای ورزشی، به تقویت روحیه اجتماعی آن‌ها منجر می‌شود. * وقتی که دانش‌آموزان به اهمیت المپیادهای ورزشی در افزایش شادی و نشاط در آن‌ها و دیده شدن به‌عنوان استعداد، پی ببرند، زمینه مشارکتی بیشتری در آن‌ها ایجاد خواهد شد.
مداخله‌گر	*وابستگی بیش از حد به منابع مالی دولتی در آموزش و پرورش	*وابستگی به منابع مالی دولتی * نقش تفکرات سیاسی *تخصیص بودجه دولتی	*وجود تفکرات سیاسی در تأمین و تخصیص بودجه آموزش و پرورش در زمینه المپیاد ورزشی *تخصیص ناکافی منابع مالی دولتی به بخش المپیادهای ورزشی *مداخله ارگان‌ها و سازمان‌های دولتی دیگر در تخصیص منابع به نفع خود

راهبردها	*توسعه ورزش قهرمانی کشور با توسعه تربیت بدنی در آموزش و پرورش *تشکیل جلسات آگاهی دهنده با بخشهای دولتی و غیردولتی جهت مشارکت مالی در المپیادهای ورزشی مدارس *کیفیت بخشی و ارتقای اهداف المپیاد ورزشی با توسعه فضا و تجهیزات ورزشی	*تغییر دیدگاه مسئولان *شناساندن اهداف المپیادهای ورزشی مدارس *توسعه فضاهای ورزشی	*تغییر دیدگاه مسئولان جهت تأمین منابع مالی *شناساندن هر چه بیشتر اهداف المپیادهای ورزشی مدارس *توسعه کیفی و کمی فضاها و ورزشی مدارس
پیامدها	*توسعه ورزش قهرمانی در گرو افزایش توجه مسئولان به ورزش مدارس و المپیادهای ورزشی *رضایت از اثربخشی المپیادهای ورزشی دانش‌آموزی از نگاه دولت‌مردان *پی بردن به پتانسیل نهفته درآمدزایی المپیادهای ورزشی توسط بخش خصوصی	*افزایش توجهات *افزایش بودجه ورزشی *افزایش مشارکتهای خصوصی	*افزایش توجه معنوی و مالی مسئولان به تربیت بدنی مدارس و المپیادهای ورزشی *افزایش منابع مالی و اعتباری جهت برگزاری المپیادهای ورزشی مدارس *مشارکت بیشتر بخش خصوصی در برگزاری المپیادهای ورزشی مدارس

در نهایت الگوی نهایی پژوهش در شکل ۲، نتایج و مقوله‌های هر شرایط و عوامل به‌طور کامل آورده شده است.

شکل ۲. الگوی پارادایمی توسعه منابع مالی المپیاد ورزشی مدارس براساس مدل اشتراوس و کوربین

بحث و نتیجه‌گیری

در بحث از عوامل علی مؤثر بر مدل تحقیق، در زمینه مقوله اول (امکان افزایش پرداخت‌ها و تسهیلات مالی دولت)، مصاحبه‌شونده‌ها طی مصاحبه بیان کردند، در صورت توسعه و تأمین منابع مالی برای اجرای بهتر المپیادهای ورزشی مدارس با توجهات بیشتر مالی دولت‌ها، به توسعه آموزش و پرورش و در نتیجه به توسعه بیشتر کشور در زمینه‌های ورزش قهرمانی منجر خواهد شد. نادری (۱۳۹۰) در تحقیقی همسو، افزایش در منابع مالی را در کیفیت بخشی آموزش مؤثر می‌داند، ولی فقط این افزایش مالی کافی نیست، بلکه نحوه تخصیص منابع یا بودجه‌بندی منابع مالی نیز مهم است. در زمینه مقوله دوم (هم‌افزایی مالی دولتی و غیردولتی)، نظر مصاحبه‌شونده‌ها این است، برای این‌که ضعف‌ها در تأمین منابع در بخش دولتی، پوشش داده شود هر مدیر می‌بایست به سمت تأمین منابع مالی از بخش‌های غیردولتی هم برود. در این راستا، خان‌عزیزی و

امین‌بیدختی (۱۳۹۵)، در تحقیقی بیان کردند که اختصاص بیشتر منابع مالی دولتی به آموزش و پرورش باعث کاهش بودجه‌ها در بخش‌های دیگر می‌شود. یا نتیجه دیگرشان، انحصاری کردن منابع مالی به بخش دولتی باعث عدم توجه و همکاری ارگان‌های دیگر به بحث رقابت می‌شود. در زمینه مقوله سوم (توجه بیشتر وزارت آموزش و پرورش)، مصاحبه‌شونده‌ها بیان کردند توسعه بیشتر اهداف المپیادهای ورزشی، با توسعه مالی مناسب آن به توسعه آموزش و پرورش منجر می‌شود. خان‌عزیزی و امین‌بیدختی (۱۳۹۵) در مقاله‌ای بیان کردند تأکید به کیفیت آموزشی باعث می‌شود که دولت‌ها و خانواده‌ها منابع مالی بیشتری را به آموزش اختصاص دهند. در زمینه مقوله چهارم (افزایش توجه به فضا و تجهیزات ورزشی)، اکثر مصاحبه‌شونده‌ها تأکید داشتند که رسیدگی، بهینه‌سازی فضاها و تجهیزات ورزشی مدارس در جهت جذب و تأمین منابع مالی برای المپیادهای ورزشی مدارس می‌تواند کمک‌حال باشد. فراهانی و همکاران (۱۳۹۵) در مقاله‌ای بیان کردند برای توسعه ورزش قهرمانی کشور به امکانات، تجهیزات و اماکن ورزشی نیاز است. محمدی و همکاران (۱۳۹۶) در تحقیقی، یکی از عوامل علی‌ر، فضا و تجهیزات، که در توسعه ورزش دانشگاهی نقش دارند، نام بردند. در زمینه مقوله پنجم (دستیابی و پیش‌برد حداکثری اهداف طرح)، یکی از مصاحبه‌شونده‌ها در اهمیت المپیادهای ورزشی گفتند، تأکید بر انجام المپیادهای ورزشی با توجه به چارت و بخشنامه‌های وزارتی، منجر به این می‌شود که یک مدیر به دنبال منابع مالی باشد. حبیب‌نیارمی و همکاران (۱۳۹۵) در مقاله‌ای، از مزایای المپیادهای ورزشی، هویت‌بخشی معلمان و درس تربیت بدنی سخن گفتند.

در بحث از عوامل زمینه‌ای و بستر، در زمینه مقوله اول (حمایت مسئولان دولتی)، مصاحبه‌شونده‌ها بیان کردند، توسعه بیشتر اهداف المپیادهای ورزشی، با حمایت مسئولان و توسعه مالی مناسب آن به توسعه آموزش و پرورش منجر می‌شود. در تحقیقی قربانی (۱۳۹۳) دریافت که سرمایه‌گذاری در آموزش و پرورش از سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت به شمار می‌رود، اما نتایج مثبت فرهنگی و اجتماعی دارد و باعث توسعه و رشد اقتصادی کشور می‌شود. محمدی و همکاران (۱۳۹۶)، در تحقیقی یکی از زمینه‌ها و بستر توسعه تربیت بدنی دانشگاه فنی حرفه‌ای را حمایت رهبری و مسئولان از ورزش دانشجویی برشمردند. در زمینه مقوله دوم (جذابیت ساعات تربیت بدنی)، مصاحبه‌شونده‌ها، توجه به استعدادها و ورزشی و هدایت آن‌ها به بخش ورزش قهرمانی را باعث ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان می‌دانند. نظری (۱۳۹۶) در مقاله‌ای بیان می‌کند المپیاد ورزشی درون‌مدرسه‌ای، مشارکت و مدرسه‌محور بودن، توأم با گسترش اخلاق ورزشی و اسلامی را در دانش‌آموزان بیشتر می‌کند. در زمینه مقوله سوم (علاقه‌مندی خانواده‌ها)، در مصاحبه‌ای مدیر یکی از آموزشگاه‌ها بیان کرد میزان کمک‌های معنوی و مادی خانواده‌ها در

اجرای المپیادهای ورزشی، به میزان دریافت آگاهی از اهداف المپیاد ورزشی برای آن‌ها بستگی دارد. در این راستا، حلاجی (۱۳۸۰) در تحقیقی فواید مدرسه‌محوری را بررسی کرد که یکی از این فواید، افزایش میزان کمک‌های مالی و معنوی اولیای دانش‌آموزان به ورزش مدرسه می‌داند. فغان‌پور و فرقانی‌اوزرودی (۱۳۹۷) در تحقیقی، اهداف مهم المپیادهای ورزشی مدارس را، هم‌کاری و مشارکت‌های معنوی و مادی خانواده‌ها می‌داند. در زمینه مقوله چهارم (وجود فضا و تجهیزات در حد معقول)، یکی از مصاحبه‌شونده‌ها بیان کردند وجود فضاها و سالن‌ها در سطح مناطق، از زمینه‌ها و بسترهای مناسب برای جذب منابع مالی می‌شود. کومووا و همکاران (۲۰۱۵) در مقاله‌ای، ایجاد باشگاه‌های کودکان و نوجوانان در مراکز آموزشی، تجهیز استادیوم‌ها و اماکن ورزشی، ایجاد باشگاه‌ها و مؤسسات ورزشی در ساعات خارج از مدارس را در روسیه، عواملی دانستند که به پیشرفت تربیت بدنی روسیه کمک می‌کند. حبیب‌نیارمی و همکاران (۱۳۹۵) در مقاله‌ای، عنوان کردند ارتقای کیفی درس تربیت بدنی در مدارس و دستیابی به اهداف عالی آن، به امکانات و تسهیلات ورزشی بستگی دارد. در زمینه مقوله پنجم (کثرت و وجود استعدادها بالقوه دانش‌آموزی)، مصاحبه‌شونده‌ها بیان کردند وجود استعدادهای ناب ورزش دانش‌آموزی به مدیران انگیزه لازم را جهت جذب منابع مالی می‌دهد. نظری (۱۳۹۶) در مقاله‌ای معتقد است از فواید المپیادهای ورزشی این‌که، زمینه حضور دانش‌آموزان نخبه و مستعد در رقابت‌های استانی، ملی و بین‌المللی فراهم می‌شود. در زمینه مقوله ششم (کمیت و کیفیت دبیران تربیت بدنی)، مصاحبه‌شونده‌ها بیان کردند، وجود کارشناس مسئول تربیت بدنی و دبیران و مدیران مدارس خبره و ماهر در جذب منابع مالی بسیار مهم است. حبیب‌نیارمی و همکاران (۱۳۹۵) در مقاله‌ای از اهداف المپیادهای ورزشی را هویت‌بخشی معلمان و درس تربیت بدنی می‌دانند. فراهانی و همکاران (۱۳۹۵) در مقاله‌ای، از جمله نقاط ضعف در استعدادیابی در سطح کشور را بی‌توجهی به تلاش مربیان متخصص در امر کشف و پرورش استعدادها می‌دانند. در زمینه مقوله هفتم (پتانسیل نهفته درآموزایی و تبلیغاتی و علاقه‌مندی اسپانسرها)، انعقاد تفاهم‌نامه بین اسپانسر و حامیان مالی با مدیران مدارس، جهت اطمینان خاطر، هم برای اسپانسرها و هم مدیران است که به سود و اهداف خود می‌رسند. جلیلی و طاهری (۱۳۹۷) در تحقیقی آوردند، مدارس از طریق اجاره فضای مدرسه، مبالغ قابل توجهی از هزینه‌های خود را تأمین می‌کنند. رضایی‌صوفی و شعبانی (۱۳۹۲)، در تحقیقی بیان کردند که اصل انتظار سود حاصل از سرمایه‌گذاری، مهم‌ترین عامل جذب سرمایه‌گذاری مالی در ورزش است.

در زمینه عوامل مداخله‌گر، درمورد مقوله اول (وابستگی بیش از حد به منابع مالی دولتی)، مصاحبه‌شونده‌ای گفت، منابع المپیادها بیشتر از محل سرانه‌های دانش‌آموزی و وابسته به دولت

است. در این راستا، گودرزی (۱۳۹۶) در مقاله‌اش عنوان می‌کند، کمک‌های دولت یکی از منابع مالی عمده، برای برنامه‌های عمومی و اصلی ورزش و تفریحات محسوب می‌شود. عباسی و پاکاری (۱۳۹۵) نیز در تحقیق خود گفتند، در ایران، سهم مخارج عمومی آموزش از بودجه دولت در حد بالاتری نسبت به میانگین‌های جهانی است. مقوله دوم (محدودیت‌های قانونی حضور اسپانسرها)، در مصاحبه‌ها یکی از مشکلات و عوامل مداخله‌گر در توسعه منابع مالی المپیادها را، وجود قوانین و مقررات دولتی و بخش‌نامه‌ها می‌دانند که باعث محدودیت‌هایی در جذب منابع مالی در این زمینه می‌شود. جلیلی و طاهری (۱۳۹۷) در مقاله‌ای عنوان کردند، مدیران در برنامه‌های جذب منابع مالی به صورت سلیقه‌ای و با توجه به محدودیت‌های قانونی عمل می‌کنند. مقوله سوم (کم‌رنگ بودن استانداردها در فضا و تجهیزات ورزشی)، اکثر مصاحبه‌شونده‌ها به وجود نواقص در تجهیزات و فضاهای ورزشی مدارس و کمبودها در این بخش اذعان داشتند و رسیدگی، بهینه‌سازی فضاها و تجهیزات ورزشی مدارس در جهت جذب و تأمین منابع مالی المپیادهای ورزشی و هرچه با کیفیت‌تر و ایمن‌تر برگزار کردن آن را مؤثر می‌دانند. حبیب‌نیارمی و همکاران (۱۳۹۵) در تحقیقی، یک مشکل در برگزاری المپیادهای ورزشی را رعایت نشدن نکات ایمنی و فضای مناسب می‌دانند. در مقوله چهارم (ضعف نظام مدیریتی و برنامه‌ریزی)، مصاحبه‌شونده‌ای بیان کردند، برنامه‌ریزی نامناسب در سطح اجرایی و مالی المپیاد، باعث مشکلاتی در تأمین منابع مالی می‌شود. جلیلی و طاهری (۱۳۹۷) در مقاله‌ای عنوان کردند، مدیران در جذب منابع مالی به صورت سلیقه‌ای و با توجه به محدودیت‌های قانونی عمل می‌کنند. مدیرانی که توانایی برقراری ارتباط با اولیای دانش‌آموزان را ندارند در زمینه جذب منابع مالی مشکل دارند. حبیب‌نیارمی و همکاران (۱۳۹۵)، یکی از ضعف‌های مدیریتی و برنامه‌ریزی را عدم اطلاع‌رسانی کافی و برنامه‌ریزی صحیح برای طرح المپیادهای ورزشی مدارس از سطح وزارت‌خانه تا ادارات می‌دانند. مقوله پنجم (ضعف در شناساندن اثر بخشی و فواید طرح)، اکثر مصاحبه‌شونده‌ها بیان کردند یکی از ضعف‌های المپیادهای ورزشی زمانی است که خانواده‌ها از اثرات کیفی اجرای المپیادهای ورزشی آگاه نشوند و در نتیجه در تأمین منابع مشارکت لازم را ندارند. حبیب‌نیارمی و همکاران (۱۳۹۵)، در تحقیقی به نکته، عدم اطلاع‌رسانی و برنامه‌ریزی صحیح از سطح وزارت‌خانه تا ادارات را در المپیادهای ورزشی بیان کردند، که می‌توان نتیجه گرفت این ضعف نیز، از شناساندن فواید و اثرات المپیاد ورزشی مدارس جلوگیری می‌کند. مقوله ششم (ضعف در مدیریت نیروی انسانی فعال در طرح)، در مصاحبه بیان شد، وجود قوانین و مقررات دولتی و بخش‌نامه‌های دست‌وپاگیر، باعث محدودیت‌هایی در جذب منابع انسانی، در اجرای المپیادهای ورزشی مدارس می‌شود. در جایی دیگر مصاحبه‌شونده‌ای گفت، در برخی از مدارس، مدیران در مدیریت نیروی فعال

المپیادهای ورزشی ضعیف عمل می‌کنند. خدادادکاشی و کریم‌نیا (۱۳۹۵) در تحقیق خود بیان کردند که متناسب با نیروی جوان و مستعد، سرمایه‌گذاری کافی ورزشی صورت نگرفته است. در نتیجه، نیروهای در آینده به‌خوبی فعال نمی‌شوند.

در زمینه راهبردها، مقوله اول (تغییر دیدگاه مسئولان)، در مصاحبه عنوان شد، هرگاه بتوانیم کیفیت المپیاد ورزشی را بهتر کنیم، شاهد تغییر دیدگاه و توجه مسئولان به اهمیت المپیادهای ورزشی مدارس خواهیم بود. پاهنگ و همکاران (۱۳۹۶) در مقاله‌ای عنوان کردند، ایجاد مدارس با کیفیت، در تحقق هدفهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مؤثر است. لذا تغییر در دیدگاه مسئولان نسبت به مدارس و طرح‌هایی مثل المپیاد ورزشی، می‌تواند تضمینی برای آن‌ها در زمینه‌های مختلف باشد. مقوله دوم (شناساندن هر چه بیشتر اهداف المپیادها)، اکثر مصاحبه‌شونده‌ها بیان کردند که مدیران مدارس با تشکیل جلسات با حضور خانواده‌ها، مسئولان اداره و اسپانسرها، باعث اطلاع‌رسانی و شناساندن هر چه بیشتر اهداف، مزایا و فواید المپیادهای ورزشی مدارس، می‌شوند. در تحقیقات مورد مطالعه، موزلا و موفلا (۲۰۱۶) در مقاله‌ای بیان کردند که تشکیل جلسات مالی با خانواده‌ها و حامیان مالی توسط مدیر مدرسه در جهت پیش‌برد اهداف تربیت بدنی مهم است. مقوله سوم (توسعه و تقویت نظام مدیریتی و برنامه‌ریزی)، در مصاحبه‌ها بیان شد، بودجه‌بندی و تخصیص مناسب منابع مالی به بخش‌های اجرایی المپیاد ورزشی از راه‌کارهای مناسب در توسعه منابع مالی است. این مطلب بیان‌گر این است که تقویت مدیریت برنامه‌ریزی در زمینه مالی، یکی از موارد مهم بودجه‌بندی و تخصیص مناسب منابع مالی است. عباسی و پاکاری (۱۳۹۵) در تحقیقی بیان کردند قدرت مدیر در پیش‌بینی منابع مالی آموزش، ضمانت اجرایی برنامه‌های آموزشی است. نظری (۱۳۹۶) در مقاله‌ای بیان کرد، تقویت مدیریت آموزشگاه به‌عنوان رئیس المپیادها می‌تواند اثربخشی لازم را در اجرای بهینه و با کیفیت المپیادها، در پی داشته باشد. مقوله چهارم (توسعه کیفی و کمی فضاها و تجهیزات ورزشی مدارس)، اکثر مصاحبه‌شونده‌ها در این زمینه بیان کردند که یکی از راهبردهای مناسب در جهت تأمین منابع مالی، رسیدگی و بهینه‌سازی فضاها و تجهیزات ورزشی مدارس در حد استانداردهای موجود، است. وحدانی و همکاران (۱۳۹۶) در تحقیقی بیان کردند ارتقای کیفی فضا و تجهیزات، به‌عنوان یکی از اهداف استراتژیک دفتر تربیت بدنی است. نظری (۱۳۹۶) در تحقیقی بیان کرد لازمه توسعه المپیادهای ورزشی مدارس، توسعه زیرساخت‌ها و امکانات ورزشی است. مقوله پنجم (تسهیل قوانین جذب اسپانسرها)، در مصاحبه بیان شد، وجود قوانین و مقررات دولتی و بخش‌نامه‌ها باعث محدودیت‌هایی در جذب منابع مالی می‌شود. در مصاحبه‌ای دیگر، تفاهم‌نامه بین اسپانسر و حامیان مالی با مدیران مدارس، یکی دیگر از راهبردها، در زمینه تسهیل

محدودیت‌ها، می‌تواند باشد. جلیلی و طاهری (۱۳۹۷) در مقاله‌ای عنوان کردند، مدیران در جذب منابع مالی به صورت سلیقه‌ای و با توجه به محدودیت‌های قانونی عمل می‌کنند. خان‌عزیزی و امین‌بیدختی (۱۳۹۵) در مقاله‌ای بیان کردند، انحصاری کردن منابع مالی آموزشی به بخش دولتی باعث کاهش توجه و هم‌کاری ارگان‌های دیگر در این موضوع می‌شود. مقوله ششم (توجه بیشتر به توانمندسازی نیروهای انسانی دخیل در طرح)، در مصاحبه‌ها عنوان شد، داشتن نیروهای کارآمد و توانمند به پیش‌برد در زمینه تأمین منابع مالی و اجرای بهتر المپیاد منجر می‌شود. در مصاحبه‌های دیگر، برگزاری کلاس‌های آموزشی برای تقویت مدیران و دبیران تربیت بدنی در زمینه هرچه بهتر برگزاری المپیادها می‌تواند راهبردی مناسب باشد. عباس‌پور و یزدانی (۱۳۹۶) در مقاله‌ای عنوان کردند، امروزه به افزایش و تقویت منابع انسانی متخصص بازاریابی، در آموزش و پرورش توجه بیشتری می‌شود. حسینی و همکاران (۱۳۹۲) در مقاله‌ای عنوان کردند، دبیرستان‌های ورزشی برای پرورش نیروی متخصص ایجاد شده‌اند.

در زمینه پیامدها، مقوله اول (افزایش توجه معنوی و مالی مسئولان)، در مصاحبه‌ای بیان شد، توجه معنوی و مالی مسئولان و توسعه بیشتر اهداف المپیادهای ورزشی، با توسعه مالی مناسب آن به توسعه آموزش و پرورش منجر می‌شود؛ یعنی افزایش توجه مسئولان به تربیت بدنی و المپیادهای ورزشی مدارس، پیامدش، توسعه‌یافتگی بیشتر کشور نیز خواهد بود. عباس‌پور و یزدانی (۱۳۹۶) در مقاله‌ای عنوان کردند برقراری عدالت اجتماعی، فراهم‌سازی فرصت‌های برابر آموزشی، از توجه مسئولان نشئت می‌گیرد و باعث توسعه آموزش و پرورش می‌شود. مقوله دوم (افزایش منابع مالی و اعتباری)، از نتایج و پیامدهای مهمی که از دل راهبردهای ارائه‌شده در جهت توسعه پدیده‌محوری می‌توان به آن امیدوار بود، همین افزایش منابع مالی المپیادهاست، که اکثر راه‌کارهای مصاحبه‌شونده‌ها در جهت رسیدن به همین موضوع است. عباس‌پور و یزدانی (۱۳۹۶) در مقاله‌ای عنوان کردند، سازوکارهای تخصیص منابع مالی، به‌عنوان یک ابزار مدیریتی، در برقراری عدالت و ارتقای کارایی آموزش و پرورش، مهم است. رضایی‌صوفی و شعبانی (۱۳۹۲) در مقاله‌ای بیان کردند، درآمد و منابع مالی به‌عنوان موتور محرک سازمان‌های ورزشی هستند. درمورد مقوله سوم (مشارکت بیشتر بخش خصوصی)، مصاحبه‌شونده‌ای بیان کرد، انعقاد تفاهم‌نامه بین اسپانسر و حامیان مالی با مدیران مدارس از راهبردهای حضور آن‌ها در المپیادهای ورزشی است. حال پیامد این راهبرد، افزایش حضور اسپانسرها، بخش خصوصی و حامیان مالی برای مشارکت در المپیاد ورزشی مدارس می‌تواند باشد. حبیب‌نیارمی و همکاران (۱۳۹۵) در مقاله‌ای بیان کردند در ماده دوم منشور یونسکو، مؤسسات مالی هر کشور برای بهبود و توسعه تربیت بدنی در آموزش و پرورش تلاش کنند. این مطلب نشان‌دهنده اهمیت افزایش حضور بخش

خصوصی در اجرای المپیاد ورزشی است. رضایی صوفی و شعبانی (۱۳۹۲) در مقاله‌ای بیان کردند، شیوه‌های بازاریابی و تامین منابع مالی توسط رسانه‌های گروهی و اصلاحات قانون حق پخش تلویزیونی ضروری به نظر می‌رسد. درمورد مقوله چهارم (نظام مدیریتی و برنامه‌ریزی مالی تقویت شده)، مصاحبه‌شونده‌ها بیان کردند مدیریت در تخصیص منابع جذب شده در راه برگزاری المپیاد ورزشی نقش مهمی را ایفا می‌کند. مصاحبه‌شونده دیگری در مصاحبه بیان کردند چگونگی تخصیص منابع مالی می‌تواند به کارایی و اثربخشی در اجرای المپیادهای ورزشی منجر شود. عباس‌پور و یزدانی (۱۳۹۶) سازوکارهای تخصیص منابع مالی را، به‌عنوان یک ابزار مدیریتی نام می‌برند. گودرزی (۱۳۹۶)، مدیریت مالی مطلوب را، مدیریت بر منابع و مصارف مالی می‌داند. وی در جای دیگر از مقاله خود، مدیریت مالی را جریان مستمر تأمین و تخصیص منابع مالی در سازمان می‌داند. مقوله پنجم (ارتقای فضا و تجهیزات ورزشی مدارس)، در مصاحبه‌ها آمده، ارتقای فضاها و سالن‌ها در سطح مناطق، در برگزاری بهتر المپیادهای ورزشی و جذب منابع مالی، مؤثر است. رشیدلمیر و همکاران (۱۳۹۲) در تحقیقی گفتند، توزیع عادلانه تجهیزات و امکانات ورزشی و تأسیسات ورزشی با نگاه به مناطق محروم و روستاها و ارتقای آن، باعث بهتر انجام شدن فعالیت‌های تربیت بدنی و المپیادهای ورزشی مدارس خواهد شد. در مقوله ششم (تحقق هرچه بیشتر اهداف المپیادها)، با توسعه منابع مالی المپیادهای ورزشی و به سرانجام رسیدن راهبردهای در نظر گرفته شده، به تحقق هرچه بیشتر اهداف المپیادهای ورزشی مدارس نزدیک می‌شویم. حبیب‌نیارمی و همکاران (۱۳۹۵) در مقاله‌ای به بیان اهداف المپیاد ورزشی پرداختند. هویت‌بخشی معلمان و درس تربیت بدنی، افزایش رفتارهای مثبت اجتماعی، مساعدت و مشارکت همکاران و والدین برای برگزاری المپیادهای، رشد مهارت‌های پایه و ورزشی دانش‌آموزان، سازمان‌دهی مسابقات ورزشی بین‌کلاسی در رشته‌های ورزشی آموزشگاهی و بومی - محلی، ایجاد حس و روحیه پهلوانی و تقویت رفتار جوان‌مردانه و اهداف دیگر، که با توسعه منابع مالی این اهداف به تحقق هرچه بیشتر خواهند رسید.

امید است نتایج این پژوهش، کمک‌حالی باشد و راه‌کارهایی را برای مسئولان و مدیران اجرایی طرح المپیادهای ورزشی مدارس نشان دهد تا در جهت جذب و توسعه منابع مالی المپیادهای ورزشی مدارس، گام‌های مؤثری بردارند که در صورت تأمین منابع مالی، به باکیفیت‌تر شدن اجرای المپیاد و به نتیجه رسیدن بهتر و بیشتر اهداف موردنظر از اجرای المپیاد، منجر خواهد شد. ضمناً امید است و پیشنهاد می‌شود از نتایج این الگو و پژوهش به‌دلیل تشابهاتی که در جهت توسعه منابع مالی با سایر دستگاه‌ها دارد، در سایر ارگان‌ها، به‌خصوص سازمان ورزش و جوانان

نیز استفاده شود تا همسو و هم‌راستای اهداف آموزش و پرورش زمینه‌کشف و پرورش استعدادهای ورزشی را به خوبی پیش ببرند.

References

- Abasi, A., & Pakari, A. (2016). The ways of financing in the educational system of Iran and the world. *Second International Conferences of Management, Economic and Development*. (Persian).
- Abaspor, A., & Yazdani, R. (2017). Design pattern of Unallocated funding in education with an approach to justice in education. *Third Conference on Science and Technology in education and psychology of Iran*. Tehran. (Persian).
- Danaeifard, H., Alvani, S.M., & Azar, A. (2016). Methodology of qualitative research in management. Tehran: Saffar publication.
- Danaeifard, H., & Emamei, S.M. (2007). Strategies of qualitative research. *Management Thought*, 1(2), 69-97. (Persian).
- Erina, J., & Erins, I. (2015). Assessment of high education financing models in the CEE countries. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 177, 186-189.
- Farahani, A., Keshavarz, L., & Sadeghi, A. (2016). The Design of strategies in development Iran elite sport. *Applied Research of Sport Management*, 5(3), 127-142. (Persian).
- Faghanpour, S., & ForghaniOzrudi, M. (2018). Comparison of Schools Participating Executives & Parents of Students in the School Sports Olympiad Held in Mazandaran Province. *Research & Investigations in Sports Medicine*, 3(1), 1-6 (Persian).
- Ghorbani, F. (2014). Study of the cost of financial resources of secondary schools and their compliance with financial guidelines in Kurdistan province. *The first national conference the future of research, management and development*. (Persian).
- Goudarzi, M. (2017). Design and determine functional model of financial management in sport Federations. *Applied Research of Sport Management*, 6(2), 67-79. (Persian).
- Habibniyarami, S., Dosti, M., & Darvishei, A. (2016). Identify the problems and benefits of implementing an in-school Olympiad design. *New Trends in Sport Management*, 4(13): 49-59. (Persian).
- Hallaji, M. (2001). School-centric benefits to student-centric. *Magazine Growth Education physical education*, 5, 58-61. (Persian).
- Hosseini, S., Hamidi, M., Ghorbaniarajabi, A., & sajjadei, S. (2013). Identifying the strengths, weaknesses, opportunities and threats of talent identification in Iranian Sport. *Journal of Sport Management*, 17, 29-54. (Persian).

<http://www.dastour.ir/h>

<https://www.fa.wikipedia.org%bb/>

<https://www.isna.ir>

<http://www.pajoohe.ir>

<http://www.sharnews.com>

- Jalili, Z., & Taherei, M. (2018). Innovation in attracting financial resources. *Journal of Innovation and Creativity in Human Science*, 8(1), 83-108. (Persian).
- Javadeipor, M., Aliasgarei, M., & kiyamanesh, A. (2006). Design and accreditation of the optimal pattern of elementary education physical education curriculum in Iran. *Journal of Research on Sport Sciences*, 4(12), 71-86. (Persian).
- Karimi, N. (2010). Study physical education books in schools. *Magazine Growth Education Physical Education*, 11(1), 61. (Persian).
- Khanazizi, M., & Aminbeidokhti, A. (2016). Mechanisms for financing education (education & higher education). *Higher Education Letter*, 9(34), 121-148. (Persian).
- Khodadadkashi, F., & Karimniya, E. (2016). Investigating the impact of Economic and Social Factors on the sporting success of Nations in the Olympic Games (1996-2012). *Journal of Economic Modeling Research*, 25, 43-67. (Persian).
- Kirkpatrick, N., Pederson, J., & White, D. (2018). Financing professional sports facilities. *Journal of Hospitality Leisure, Sport and Tourism Education*, 22, 7-18.
- Komova, E., Litvinov, S., & Skotnikova, A. (2015). Sport education at Roussian high schools. *International Journal of Science Culture and Sport*, 3(2): 55-63.
- Mohammadi, A. (2017). Designing Paradigmatic Pattern of Sport Technical and vocational Based on Grounded Theory. *University of Mazandaran*. (Persian).
- Mohammadi, A., Kalateseifari, M., Farzan, F., & Razavi, S.M.H. (2017). Designing Paradigmatic Pattern of Sport Technical and Vocational Based on Grounded Theory. *Research on Educational Sport*, 5(13), 215-230. (Persian).
- Mosala, G., & Mofola, M. (2016). Effective use of budgeting as a tool towards financial management in schools in Lejweleputswa district. *Africa's Public Service Delivery & Performance Review*, 389-408.
- Naderi, A. (2011). Analysis of the relationship between financial resources and educational performance in education areas of Tehran city. *Journal of Planning and Budget*, 16(1), 129-159. (Persian).
- Nazari, R. (2017). Strategic Perspective for the Development of Sport in the School Olympiads in Isfahan Province. *Research on Educational Sport*, 5(13), 231-48. (Persian).
- Pahang, N., Mahdioun, R., & Yargholi, B. (2017). Investigating the Quality of Schools and Identifying Related Affecting Factors. *Journal of School Administration*, 5(1), 173-193. (Persian).
- Pakdelan, S., Khatibi, A., & Mehdipour, A. (2021). Strategies for Developing Financial Resources of Student Sports. *Research on Educational Sport*, 9(22), 163-86. (Persian).

- Rafei, M., & Akhoondy, M. (2011). Financing and promoting the proper functioning of education. *The first national education conference in Iran 1404*. (Persian).
- Rashidmir, A., Dehghanghahfarokhei, A., & Rashidmir, A. (2013). Development of strategic plan of sport and youth Department of Khorasan Razavi Province in the field of physical education and sport. *Journal of Sport Management*, 5(4), 179-198. (Persian).
- Rezaeisoofoi, M., & Shabani, A. (2013). The effect of mass media on sports financing. *Communication Management in Sport Media*, 1(3), 43-49. (Persian).
- Vahdani, M., Hamidi, M., Khabiri, M., & Alidoust, E. (2016). Codification a Strategy Map of Physical Education and Sports Activities in Ministry of Education of Iran. *Research on Educational Sport*, 5(12), 17-36. (Persian).

Presenting the Paradigmatic Pattern of Financial Resources Development in Students Sports Olympiads

Seyed Karim Hosseini¹, Masoumeh Kalateh seifari*²,
hamidreza mirsafian³

1. Master of sport management, University of Mazandaran
2. Associate Professor of Sports Management, University of Mazandaran
3. Associate Professor of Sports Management, University of Isfahan
- 4.

Received: July 21, 2022

Accepted: August 01, 2022

Abstract

One of the projects in the department of physical education at the ministry of Education is the school sport Olympiads, which will require the development of government funds and other sectors to achieve the project's further benefits and goals. Therefore, this research aims to provide a model for the development of financial resources for the school sports Olympiad. The present study has applied exploratory purposes. In terms of data presentation, the type of research is theoretical, and in terms of data search, it is qualitative research. The grounded theory approach was used in this research, and Strauss and Corbin's methods were used. Statistical samples were from managers, deputies, physical education teachers, physical education experts in the departments, and executive officials of the Olympiad. We chose the samples purposefully and proceeded with the snowball method until we reached theoretical saturation. Data gathering tool in the field method: Semi-structured interviews and in the library method: phishing, a compilation of literature and theoretical framework. For data analysis, open coding, axial coding and selective coding were used to reach concepts, categories and final theorems. In this study, 218 concepts and 21 categories of interviews were extracted. Five categories and 39 concepts in the Causal conditions, seven categories and 30 concepts in the Context conditions, six categories and 33 concepts in the Intervening conditions, six categories and 33 concepts in the Strategies, and six categories and 36 concepts in the Consequences. Expected outcomes of the final model: increased moral and financial attention of authorities, increased funding for the project, greater private sector participation, strengthened management and planning, quantitative and qualitative

---

* E- mail: ma.kalateh@gmail.com

improvement of space and equipment and more realization of the objectives of the school sports Olympiads.

Keywords: Pattern, Resources Development, Financial Resources, Sport Olympiads.